

AGRÁRMINISZTERIUM

Klíímaváltozás és az erdők – nemzetközi és EU kitekintés

Erdei Szabadegyetem Döntéshozóknak I.
Gyarmatpuszta
2020. október 1-2.

Szepesi András
Agrárminisztérium
andras.szepesi@am.gov.hu

Kitekintés

- ENSZ
  - ENSZ Fenntartható Fejlődés Menetrend
  - ENSZ Erdészeti Fórum
  - Klímaegyezmények
  - Biodiverzitás Egyezmény
  - Sivatagosodás Egyezmény
  - ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO)
  - ENSZ Európai Gazdasági Bizottság (UN ECE)

- Európa

- Európai Erdők Miniszteri Konferencia, erdőegyezmény
- Kárpátok Egyezmény
- UN ECE
- Légszennyezés Erdőkre Gyakorolt Hatását Megfigyelő Nemzetköz Program (ICP Forests) - monitoring
- Európai Erdészeti Intézet
- Kína és Közép-Kelet Európai országok együttműködése (17+1)
- Visegrádi Csoport (V4)
- Európai Államerdők Szövetsége (EUSTAFOR)

- Európai Unió
  - Vidékfejlesztés
  - Kohéziós politika
  - Európai Zöld Megállapodás (Green Deal)
    - Biodiverzitás stratégia
    - Erdészeti stratégia
  - Klímaváltozás és energiapolitika
    - Erdők szénmegkötése (LULUCF)
    - Klímatörvény
  - Biomassza fenntarthatóság
  - Erdészeti szaporítóanyag
  - Kutatás-innováció

Az ENSZ Fenntartható Fejlődés 2015. utáni keretrendszerre, 2015. utáni célok

*Az ENSZ közgyűlés 2015. szeptemberi
ülésszakának rendkívüli ülésén elfogadásra
került az ENSZ fenntartható fejlődés 2030.
menetrendje (Transforming our world, the 2030
Agenda for Sustainable Development)*

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

1 NO POVERTY

2 ZERO HUNGER

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

4 QUALITY EDUCATION

5 GENDER EQUALITY

6 CLEAN WATER AND SANITATION

7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH

9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE

10 REDUCED INEQUALITIES

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

13 CLIMATE ACTION

14 LIFE BELOW WATER

15 LIFE ON LAND

16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS

17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

ENSZ Fenntartható fejlődés célkitűzések

13. célcsoport - Sürgős lépések megtétele a klímaváltozás és hatásainak leküzdésére

13.1 A klímaváltozáshoz kapcsolódó veszélyekkel és a természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló- és alkalmazkodóképesség megerősítése minden országban

13.2 A klímaváltozással kapcsolatos intézkedések integrálása a nemzeti szakpolitikákba, stratégiákba és tervezésbe

13.3 Az oktatás javítása, a tudatosság, a humán- és intézményi kapacitások növelése az éghajlatváltozás mérséklésével, az alkalmazkodóképesség javításával, a hatások csökkentésével és a korai előrejelzéssel kapcsolatban

ENSZ Fenntartható fejlődés célkitűzések

15. célcsoport - A szárazföldi ökoszisztémák védelme, helyreállítása, fenntartható használata, fenntartható erdőgazdálkodás, sivatagosodás elleni küzdelem, a talaj degradáció és a biodiverzitás csökkenésének megállítása.

- ökoszisztémák és szolgáltatásaik megőrzésének, helyreállításának és fenntartható használatának biztosítása;

2020-ig elérendő - A fenntartható erdőgazdálkodás megvalósítása minden erdőben, az erdőterület csökkenés megállítása, degradált erdők helyreállítása, erdőfelújítás és erdőtelepítés jelentős mértékű növelése. (indikátorok: erdőterület, biomassa, tervezett/védett terület)

- 2030-ig a sivatagosodás leküzdése; 2030-ig a hegyvidéki ökoszisztémák megőrzésének biztosítása; 2020-ig a veszélyeztetett fajok védelme és kipusztulásuk megakadályozása; intézkedések bevezetése az idegenhonos özőnfajok betelepítésének megelőzésére;

... A fenntartható erdőgazdálkodás finanszírozásának biztosítása minden lehetséges forrásból, a fejlődő országok erdőgazdálkodásának támogatása.

ENSZ Erdészeti Fórum I.

A riói környezet és fejlődés csúcstalálkozón (1992.) az erdők, az erdőgazdálkodás is a napirenden szerepelt, azonban ebben a témakörben máig nem született egy önálló, az erdőkre vonatkozó, átfogó nemzetközi megállapodás.

Fenntarthatóság – tartamosság az erdőgazdálkodásban

- *Hans Carl von Carlowitz (1645–1714) Silvicultura Oeconomica (1713.)*
- *Madas András (1917-2009.) VII. erdészeti Világkongresszus (1972, Buenos Aires) az erdők hármass funkciójának – termelés, védelem, szociális – elfogadása.*

ENSZ Erdészeti Fórum II.

Az ENSZ Fenntartható Fejlődés Bizottsága fontosnak tartotta a szárazföldek 30%-át borító erdők ügyét, egy magas szintű erdészeti tárgyaló fórum megalakítását, mely jelenlegi formájában ENSZ Erdészeti Fórum (UNFF) néven az ENSZ Gazdasági és Szociális Bizottságához rendelve működik.

Az ENSZ Közgyűlés 2007-ben fogadta el a „Joghatással nem rendelkező erdészeti eszközt”, mely a fenntartható erdőgazdálkodás erdőegyezmény jellegű, átfogó dokumentuma.

A Fórum 2015. májusban megrendezett 11. ülésén elfogadott határozat további 15 évre meghosszabbítja a Fórum működését. A UNFF 11. ülésén elfogadott határozat az erdőegyezménnyel kapcsolatos további vitákat elnapolta, így 2020-ig nem volt lehetőség egy globális erdőegyezmény érdemi vitájára.

Az ENSZ Közgyűlés 2017-ben fogadta el az ENSZ Erdészeti Stratégiai Tervét (2017-2030.), melyet a Fórum dolgozott ki. Célja, hogy az ENSZ szervezetén belül a többcélú és fenntartható erdőgazdálkodás holisztikus és egységes megközelítése érvényesüljön.

ENSZ Erdészeti Stratégiai Terv – globális célok

- Globális erdőterület csökkenés megállítása, erdőterület gyarapodás, degradált területek helyreállítása, fenntartható erdőgazdálkodás *(3% erdőterület növelés, fenntartható erdőgazdálkodás, szénkészlet megőrzés/gyarapítás, erdők ellenálló- és alkalmazkodó képességének növelése)*
- Az erdők gazdasági, szociális és környezeti hasznának növelése
- Védett, üzemtervezett és fenntarthatóan kezelt erdőterületek növelése *(üzemtervezett, védett területek, fenntarthatóan kezelt erdőkből származó fatermékek növelése)*
- A fenntartható erdőgazdálkodásra fordítható források növelése
- A kormányzati munka megerősítése a fenntartható erdőgazdálkodás érdekében, az erdők hozzájárulása a fenntartható fejlődés célokhoz
- Az erdőgazdálkodást érintő területek közti együttműködés, koordináció, koherencia és szinergiák javítás az ENSZ szervezeten belül és az érintett nemzetközi szervezetek közt.

ENSZ Klímaegyezmények

- **ENSZ Klímaváltozás Keretegyezmény (UNFCCC 1992/1994.) - 197 ratifikáció**

Az emberiség okozta klímaváltozás tényének elismerése, mitigáció és adaptáció szükségessége.

- **Kiotói Jegyzőkönyv (KP – 1997/2005.) - 197 ratifikáció**

A fejlett országok - 37 ország - kötelezettség vállalása a kibocsátások 5 %-os csökkentésére 2008-2012.

- **Dohai Kiegészítés (DA – 2012/...)**

További 18%-os kibocsátás csökkentés a 2013-2020-as időszakban.

Nemzeti jelentések és emisszió kereskedelem.

- **Párizsi megállapodás (PA - 2015/2016.) – 189 ratifikáció**

Globális felmelegedés 2 Celsius fok alatt tartása a század végéig, minden részes fél bevonása – nemzetileg meghatározott hozzájárulás (NDC). Nemzeti jelentések a kibocsátásokról és az intézkedésekről.

ENSZ Európai Gazdasági Bizottság (UN ECE)

Csatlakozva a Bonni Kihíváshoz – 2020-ig 150 millió, 2030-ig 350 millió hektár degradált vagy kivágott erdő helyreállítása – a UN ECE és az IUCN közös felhívás a 30 millió hektár degradált vagy kivágott erdő helyreállítására 2030-ig Európa, Kaukázus, Közép Ázsia térségében.

Európai Erdők miniszteri konferenciák, joghatású európai erdőegyezmény

Az Európai Erdők (EE) – korábbi nevén Európai Erdők Védelmének Miniszteri Konferenciája - az erdőgazdálkodásért felelős miniszterek 1990-ben, finn és francia kezdeményezésre megalakult erdészeti politikai fóruma. A nemzetközi együttműködésnek 46 állam és az Európai Unió is a tagja. Az elmúlt 25 évben hét miniszteri konferenciát rendeztek az európai erdőgazdálkodás aktuális kérdéseiről, melyeken a meghirdetett témákról határozatokat, nyilatkozatokat és döntéseket fogadtak el a résztvevő tagállamok képviselői (Strasbourg – 1990; Helsinki – 1993; Lisszabon – 1998; Bécs – 2003; Varsó – 2007; Oslo – 2011; Madrid – 2015; Pozsony 2021).

Európai Erdők (EE) miniszteri konferenciák

- **A miniszteri konferenciákon elfogadott dokumentumok (27 dokumentum), melyek átfogják az erdőgazdálkodás minden fontosabb területét, az EE legfontosabb célját, a fenntartható erdőgazdálkodás pán-európai szintű megvalósítását segítik és szolgálják. (7 konferencia - 3 klímaváltozás témájú határozat)**
- **A konferenciákon elfogadott határozatok joghatással nem rendelkeznek, az ún. „soft law” jogi eszközök közé sorolhatók.**
- **A miniszteri konferenciákon elfogadott dokumentumokat a fenntartható erdőgazdálkodás nemzeti megvalósítása során az európai országok, így Magyarország is fontos iránymutatónak tekinti, alapjául szolgál a jogi szabályozásnak, a nemzeti erdőprogramok kidolgozásának, az erdőgazdálkodás fejlesztésének.**
- **Az együttműködés fontos eleme a nemzeti tapasztalatok európai szintű bemutatása, megosztása, a jó példák, gyakorlat megismerése és átvétele.**
- **Adaptáció lehetőségei a fenntartható erdőgazdálkodásban – 2020. augusztus**

Fenntartható erdőgazdálkodás kritérium és indikátor rendszere

11

Kritériumok	Szám	Indikátor	Teljes szöveg
1. kritérium: Az erdei erőforrások és a globális szénkörforgáshoz való hozzájárulásuk fenntartása és megfelelő javítása	C.1	Az erdei erőforrások és a globális szénkörforgáshoz való hozzájárulásuk fenntartására és megfelelő javítására irányuló szakpolitikák, intézmények és eszközök.	
	1.1	Erdőterület	Erdőterület és egyéb fás terület erdőtípus és a fakészlet kitermelhetősége szerint, továbbá az erdőterület és az egyéb fás terület teljes földterülethez viszonyított aránya
	1.2	Élőfa készlet	Élőfa készlet az erdőterületen és egyéb fás területen erdőtípus és a fakészlet kitermelhetősége szerint
	1.3	Korszerkezet és/vagy átmérőmegoszlás	Korszerkezete és/vagy átmérőmegoszlása az erdőterületen és egyéb fás területen a fakészlet kitermelhetősége szerint
	1.4	Faállományban megkötött szén	Szénkészlet és szénkészlet-változások az erdei biomasszában, az erdei talajokban és a kitermelt fatermékekben
2. kritérium: Az erdei ökoszisztéma egészségének és életképességének fenntartása	C.2	Az erdei ökoszisztéma egészségének és életképességének fenntartására irányuló szakpolitikák, intézmények és eszközök	
	2.1	A légszennyező anyagok lerakódása és koncentrációja	A légszennyező anyagok lerakódása és koncentrációja az erdőterületen és más fás területeken
	2.2	Talajállapot	A talaj savasodáshoz és eutrofizációhoz kapcsolódó kémiai tulajdonságai (pH, CEC, C/N, szerves szén, bázistelítettség) az erdőterületeken és egyéb fás területeken, fő talaj típus szerinti besorolásban
	2.3	Lombvesztés	Erdőterületen és egyéb fás területen élő egy vagy több fő fafaj lombvesztése, az egyes lombvesztési osztályok szerint
	2.4	Erdőkárok	Károsodott erdőterületek és egyéb fás területek, elsődleges károsító tényező szerinti besorolásban (abiotikus, biotikus és emberi eredetű)
2.5	Erdei talajminőség-romlás	Az erdei talaj minőségromlásának trendjei	

Joghatású európai erdőegyezmény

- Az Európai Erdők folyamat hatodik, 2011. június 14-16. között megtartott, oslói Miniszteri Konferenciáján a 47 aláíró - ezen belül az EU 27 tagállama és az Európai Unió - egyhangú döntést hozott egy joghatással rendelkező európai erdőegyezmény tárgyalási folyamatának megnyitásáról. Ezzel az Európai Erdők folyamat történetének egy új szakaszába lépett és regionális szinten tesz kísérletet egy erdészeti egyezmény létrehozására. A globális erdészeti egyezmény az 1992-ben megrendezett Riói Föld Csúcs óta az illetékes ENSZ fórumok (jelenleg az ENSZ Erdészeti Fórum) napirendjén is szerepel, de mindeddig nem sikerült a tárgyalások megindításáról megállapodni.**
- Az egyezmény elfogadása esetén Európában, és az Európai Erdők folyamat részes országainak Európa határain túlterjedő területein (pl. Oroszország, Törökország) is egységes, az erdőgazdálkodás minden területére kiterjedő követelmény rendszert kerülne megállapításra. Ez a követelmény rendszer az európai erdőgazdálkodás hagyományaira, globális összehasonlításban kiemelkedőnek tartott színvonalára alapoz.**

A joghatású európai erdőegyezmény tárgyalásai

A 2012-ben megindult tárgyalások első három fordulóján (1. Bécs 2012. február; 2. Bonn 2012. szeptember; 3. Antalya 2013. január és Szentpétervár 2013. április) jó ütemben haladtak a megbeszélések, az utolsónak szánt, 4. fordulóra kialakult az egyezmény szakmai tartalma és a kapcsolódó eljárásrend. A Varsóban, 2013. június 10-14-én megrendezett negyedik fordulón az egyezmény szakmai tartalmában sikerült megállapodni. Sajnálatosan nem alakult ki egyezség az egyezmény elfogadásáról és a titkársági feladatok ellátásáról, továbbá néhány ügyrendi kérdésről, ezért az ülés felfüggesztését követően újabb ülésre került sor Genfben, majd további informális egyeztetésekre 2014. májusban, Bécsben, sikertelenül. A tárgyalások újraindítása érdekében, az Európai Erdők folyamat keretében, 2019-ben miniszteri döntés született, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottság került felkérésre a tárgyalások megszervezésére. Az előkészítő, informális egyeztetések során, 2020. február 24-én Oroszország jelezte, hogy kilép a folyamatból. A további lépések még kétségesek...

EU Közös Agrárpolitika (KAP) -Vidékfejlesztés

- **Új tervezési rendszer – KAP stratégiai terv (2021-2027.)**
- **A korábbi időszakhoz képest szerényebb költségkeret**
- **Közvetlen kifizetések (70%) és vidékfejlesztés (30%) összevonása**
- **Klímavédelmi, biodiverzitás megőrzési szempontok integrálása a stratégiai tervekbe...**
- **Fenntartható erdőgazdálkodás meghatározó támogatási forrása**
  - **erdőtelepítés (beleértve az ipari célú faültetvényeket is)**
  - **agrár-erdészeti rendszerek**
  - **erdészeti potenciál megőrzése, helyreállítása**
  - **erdei ökoszisztémák ellenálló képességének növelése**
  - **erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése**
  - **erdei termelési potenciál mobilizálása**

„Tiszta bolygót mindenkinek” – az Európai

Bizottság Közleménye 2018. november

- **Európai hosszú távú stratégia, jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes, és klíma semleges gazdaságról**
- **Az üvegház hatású gázok kibocsátásának csökkentése– klíma samleges gazdaság megvalósításának terve 2050-re**
- **Lehetséges forgatókönyvek**
- **Stratégiai területek – energia termelés, megújuló energia, energia hálózatok, épület energetika, mobilitás, körforgásos gazdaság, biogazdaság, széndioxid tárolás, kutatás és innováció**
- **EU vezető szerepe a klímavédelemben**

Az Európai Zöld Megállapodás

Az EU gazdaságának átalakítása egy fenntartható jövőért

A kutatás és az innováció támogatása

Az EU2030-as és 2050-es klíma ambíciójának növelése

Nulla szennyezés, méregmentes környezet

Tiszta, megfizethető és biztonságos energia

Az ökoszisztémák és a biodiverzitás megőrzése, helyreállítása

Az ipari termelés átalakítása egy tiszta és körforgásos gazdaság érdekében.

„Farmtól a villáig” korrekt, egészséges, környezetbarát ételkészítés

Energia- és forrás hatékony építés és felújítás.

Senkit sem hagyunk hátra

Gyorsuló változás egy fenntartható és „intelligens” mobilitás érdekében.

Az átalakítás finanszírozása
JTF - 100 milliárd EUR

Igazságos átalakítás

Európai
Klímatörvény

Európa globális vezető szerepe

Biodiverzitás stratégia (2020. 05. 20.)

- Természet védelme 3, helyreállítása 14 célkitűzés
- Védett természeti területek 30%-os aránya, ezen belül 1/3 szigorúan védett, mezőgazdasági- és erdőterületek 10%-án nem lehet gazdálkodni
- „Őserdők” és „idős erdők” szigorúan védetté nyilvánítása
- Biztosítani kell a védett területek védelmét és megfelelő kezelését
- Természetvédelmi helyreállítási célértékek meghatározása
- Egységes iránymutatás: erdőtelepítés/felújítás és természet közeli erdőgazdálkodás
- További 3 milliárd fa ültetése az ökológiai elvek lapján
- Új, további természetvédelmi szempontok a KAP tervezésnél
- Ki kell kényszeríteni a védett fajok védelmét a hatályos EU jogszabályokban foglaltaknak megfelelően, élőhelyek 30%-a javul

Biodiverzitás stratégia II.

- Célzott védelmi intézkedéseket kell végrehajtani a csökkenő számú fajok esetében
- Beporzók fogyatkozása megfordul
- **Növényvédő vegyszer felhasználás 50%-os csökkentése**
- Mezőgazdasági terület 25%-án ökológiai gazdálkodás
- Legalább 25 000 km hosszban a szabadfolyású folyók helyreállítása
- Inváziós, idegenhonos fajok által veszélyeztetett Vörös listás fajok számának 50%-os csökkentése
- Műtrágya kimosódás 50%-kal, felhasználás 20%-kal csökken
- Városzöldítési tervek 20 000 lakos felett
- Halászati intézkedések

Földhasználat, Földhasználat Változás és

Erdőgazdálkodás - LULUCF

- **Jelentős ÜHG megkötés, az EU kibocsátáshoz viszonyítva**
  - **8%** (300 millió t CO₂/év) LULUCF
  - **10%** (400 millió t CO₂/év) erdők
- Erdőborítás 42%, lassan növekszik
- Fakitermelés az éves növedék 2/3-a – fenntartható erdőgazdálkodás
- 2050-re az EU erdők szénmegkötése várhatóan 300 millió t CO₂/év körül alakulhat, ami a kibocsátások **40-60%-át ellensúlyozhatja!**

EU politikák, LULUCF rendelet

- **Minél pontosabb ÜHG jelentés és elszámolás a teljes szektorról**
- **A szakpolitikai intézkedések és ezek hatásainak meghatározása és rendszeres felülvizsgálata**
- **Erdő referencia szint bevezetése – LULUCF ne legyen kibocsátó (LULUCF határozat 529/2013/EU; LULUCF rendelet EU 2018/841; Governance rendelet EU 2018/1999)**
- **Vidékfejlesztési program klímavédelmi intézkedései**

!!! Hiányzik az erdészeti ágazatot érintő EU szakpolitikák közti, megfelelő koherencia, melynek megteremtése alapfeltétel az ágazat mitigációs hozzájárulásának optimalizálásához!

!!! Biztosítani kell az erdők nyújtotta ökoszisztéma szolgáltatások, kiemelten a klímavédelmi szerep anyagi elismerését, a mielőbbi beruházásokat, fejlesztéseket!

!!! Költség-haszon elemzésen alapuló befektetések az erdőgazdálkodásba!

Az erdőgazdálkodás lehetőségei a szénelnyelés és tárolás növelésére

- **Erdőtelepítés**
- **Degradált területek helyreállítása**
- **Agrárerdészeti rendszerek**
- **Meglévő erdők szénmegkötő/széntároló képességének növelése (termőhely potenciáljának jobb kihasználása)**
- **Fatermékek arányának növelése – tartós széntárolás a fatermékekben, láncfelhasználás**

!!! Bizonytalan, de várhatóan jelentős, kedvezőtlen hatást gyakorol majd a klímaváltozás az erdőkre – fapusztulás, erdőtűz, növedék csökkenése – ami jelentősen csökkentheti a szénmegkötést, akár szénkibocsátást is eredményezhet – **adaptáció fontossága!**

Fa, mint megújuló alapanyag és energiaforrás

- **Magas ÜHG kibocsátással előállított anyagok fával történő helyettesítése – kiemelten az épületekben**
- **Vágástéri „hulladék” jobb hasznosítása**
- **Megújuló energia - szilárd biomassa 80%-a a fa, növekvő igény, felhasználás hatékonyságának növelése**
- **Biokémiai felhasználás – fosszilis alapanyagok kiváltásának lehetősége (2050-re elérheti a faanyag felhasználás 5%-át)**

!!! Széntárolás és a fa biomassa növelése egymásnak ellentmondó célok, ennek az ellentmondásnak a feloldása a nemzeti stratégiák kidolgozása során valósítható meg!

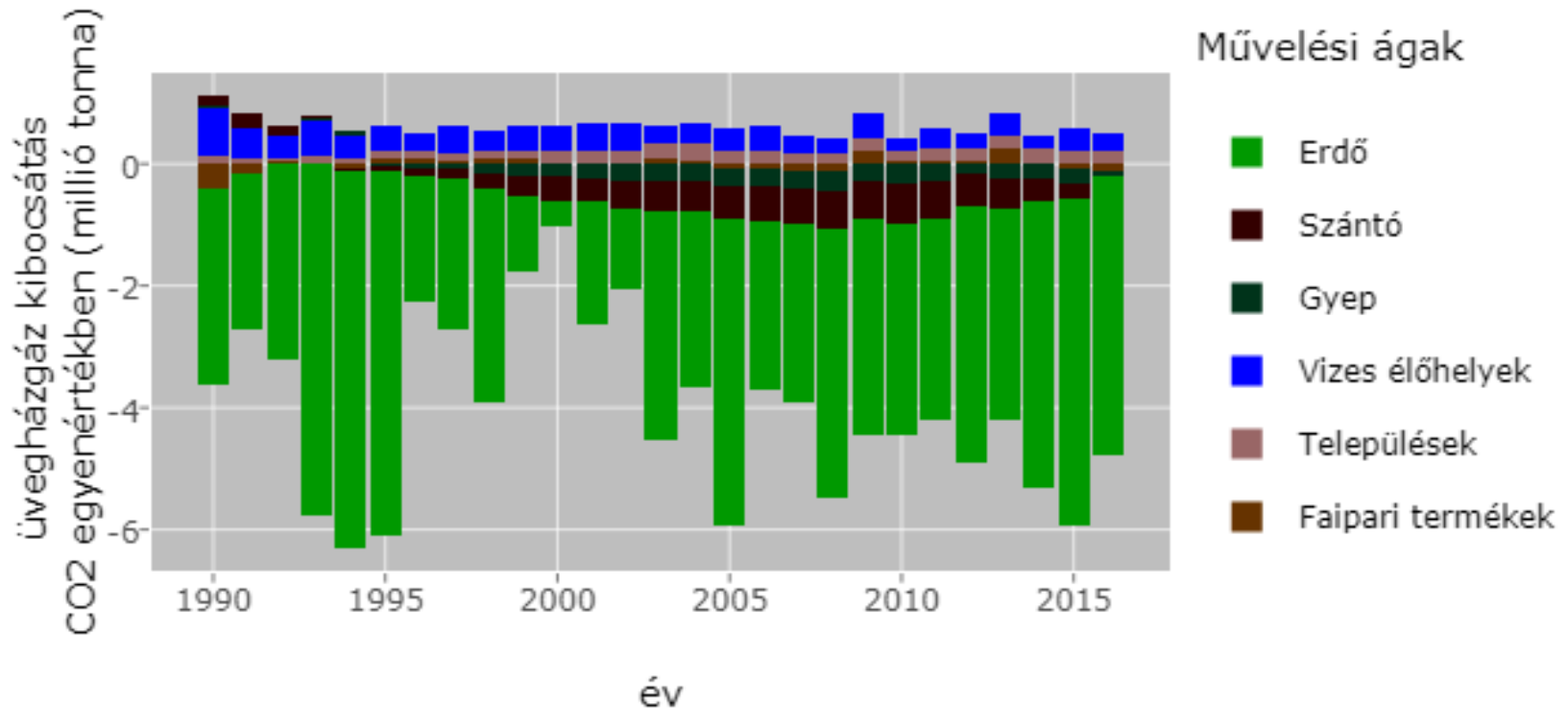

Erdőtelepítés, agrárerdészet

- **Meghatározóan nem erdészetpolitikai intézkedések – földhasználat, mezőgazdaság**
- **Számos megválaszolatlan kérdés:**
  - **Élelmiszerbiztonság**
  - **Biomassza termelés**
  - **EU támogatási politika – mezőgazdasági támogatások**
  - **Termőhelyi adottságok, azok változása**
  - **Védett területek**
  - **Földtulajdonosok, erdőgazdálkodók motiváltsága**
  - **Ökoszisztéma szolgáltatások ellentételezése – kvótabevételek visszaosztása – jelenleg az erdészeti ágazat nem kap ellentételezést a szénmegkötésért**

Magyarország, LULUCF ÜHG kibocsátás

EU „Klímatörvény”

- Klímasemlegesség elérése 2050-re
- Jelenlegi intézkedések alapján 2050-re 60%-os csökkentés lenne elérhető
- Ambíciószint növelése 2030-ra 40%-ról 50-55%-ra
- További jogszabályok a „klíma semleges fejlődési pálya” kijelölésére
- Nemzeti Energia és Klímatervek (2030-ra 40%-os csökkentés) alapján 5 évente felülvizsgálat, éves jelentések
- Hatástanulmány 2020. szeptember
- Nemzeti alkalmazkodási stratégiák elkészítése
- HU az ambíciószint (2030.) növelését csak a hatástanulmány alapján, a terhek tisztességes megosztása mellett tudja elfogadni.
- HU a klímasemlegesség elérését a Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia elfogadásának keretében vállalta

Globális erdőterület csökkenés mérséklése

A Bizottság közleménye a Világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról (COM (2019) 325)

Az elmúlt 30 évben 420 millió hektárral csökkent az erdők területe, amit csak részben ellensúlyoz az új erdők telepítése és az erdők természetes terjeszkedése, a nettó veszteség 178 millió hektár (FAO FRA 2020). A csökkenés üteme ugyan mérséklődik, de továbbra is megközelíti az évi 5 millió hektárt. Az erdőterület csökkenés 80%-a a mezőgazdasági földhasználathoz kapcsolódik.

Az EU fogyasztása is jelentős mértékben járul hozzá az erdők területének csökkenéséhez, amit a jövőben vissza kell szorítani – egy komplex EU szabályozás kidolgozása megkezdődött.

Az Európai Unió Erdészeti Stratégiája

Előzmények

- Az EU 1998-ban elfogadott Erdészeti Stratégiájának megújítására 2011-ben tettek javaslatot a tagállamok az EU Bizottsága mellett működő Állandó Erdészeti Bizottságban. Az új stratégiát alapos előkészítés és széles körű szakmai és társadalmi egyeztetés után a Bizottság 2013. szeptember 20-án fogadta el, majd a Parlament 2015. áprilisban kiadott véleményével került véglegesen elfogadásra.**
- Az 1998-as stratégia megújításának oka az előző stratégia óta eltelt 15 év során az erdőgazdálkodást érintő területeken kiemelten a klímaváltozás, energiapolitika, agrárpolitika, természetvédelem, vízgazdálkodás területén bekövetkezett változások és a 2008-ben kezdődött gazdasági válság hatásai. A korábbi stratégia számos, a hatályos EU-s joganyagra vonatkozó hivatkozást tartalmazott, melyek jelentős része azóta már aktualitását veszítette. Fokozódott a társadalmi igény az erdők javai és szolgáltatásai iránt, egyben nagyobb figyelmet kap az erdők megőrzése és megóvása.**
- Az Erdészeti Stratégia megújítása a Zöld Megállapodásban is szerepel, várhatóan 2020. szeptemberben indul a stratégia összeállítása, A német elnökség Tanácsi Következtetések elfogadását tervezi.**

Prioritási területek

- 1. Vidéki és városi közösségek támogatása – vidékfejlesztés*
- 2. Az erdőalapú iparágak, a bioenergia, a zöld gazdaság versenyképességének és fenntarthatóságának növelése*
- 3. Klímaváltozás – az erdők mitigációs és adaptációs képességének növelése*
- 4. Az erdők védelme és az ökoszisztéma szolgáltatások erősítése*
- 5. Erdészeti információs és monitoring rendszer fejlesztése*
- 6. Kutatás és innováció*
- 7. Erdők ügyével kapcsolatos koordináció és a társadalmi kapcsolatok javítása*
- 8. Az EU hatékonyabb fellépése az erdőt, erdőgazdálkodást érintő nemzetközi folyamatokban*

A végrehajtás keretei

- A prioritásokon belüli stratégia iránymutatások ugyan kijelölik a fontosabb feladatokat, de ezeken belül nem határoznak meg prioritásokat és ütemezést, amit a végrehajtás ütemtervében, évente jelenítettek meg.*
- Ki kell emelni, hogy az Európai Uniónak nincs közös erdészeti politikája, ezért a stratégia megvalósítása a Bizottság és a tagállamok közös, sok esetben önkéntes erőfeszítésére, a tagállamok nemzeti forrásaira is alapoz. Emellett jelentős források álltak rendelkezésre a 2014-2020-as pénzügyi időszakban az erdészeti stratégia megvalósítására, melyek közül kiemelkedő jelentőségű a Vidékfejlesztési Alap, jelentős szerepet játszott a Life+, a strukturális alapok és a Horizont 2020.*
- Közös EU szintű erdészeti politika hiányában az Erdészeti Stratégia marad a jövőben is az erdészeti ágazat érdekérvényesítésének egyik alapidokumentuma, a fejlesztési irányok meghatározója, ezért annak ismerete, a végrehajtásban történő közreműködés, a következő időszak stratégiájának kialakításába történő bekapcsolódás az erdőgazdálkodásban, az erdőiparban dolgozók közös érdeke.*

AGRÁRMINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmet!

